

Formālā un neformālā izglītība – kā tās atšķiras
un kāpēc abas ir svarīgas?

FORMĀLĀ UN NEFORMĀLĀ IZGLĪTĪBA

SALĪDZINĀJUMS

FORMĀLĀ

Pirmsskolas izglītība, pamatizglītība, vidējā izglītība, profesionālā izglītība, augstākā izglītība (universitātes, koledžas)

Mācību saturs valsts noteikts un reglamentēts

Balstās uz standartiem un licencētām programmām

Piešķir izglītības līmeni un profesionālo kvalifikāciju

Pabeidzot mācības - valsts atzīts izglītības dokuments - diploms, atestāts, apliecība

NEFORMĀLĀ

Dažādi kursi, semināri, darbnīcas, meistarklases

Mācību saturs - īstenotāja izvēlēts un elastīgs

Programmas, kas izstrādātas, balstoties uz pieprasījumu

Nepiešķir kvalifikāciju un izglītības līmeni

Pabeidzot mācības - programmas īstenotāja atzīts dokuments

Neformālā izglītība - interesēm un pieprasījumam atbilstoša izglītojoša darbība

Atbalsts pieaugušo individuālajās vajadzībās balstītai pieaugušo izglītībai

Mūsdienās arvien biežāk dzirdam jēdzienus formālā izglītība un neformālā izglītība. Sabiedrībā mēdz rasties jautājums – kas īsti tās ir un ar ko tās atšķiras? Šo jautājumu palīdz izskaidrot jaunā infografika “Formālā un neformālā izglītība”.

Formālā izglītība

Formālā izglītība ir viss, kas saistīts ar oficiālām mācībām skolā un augstskolā. Tā ietver bērnudārzu, pamatskolu, vidusskolu, profesionālās skolas, universitātes un koledžas.

Piemērs: bērns mācās pamatskolā, students iegūst bakalaura grādu vai profesionālu kvalifikāciju.

Formālās izglītības saturs tiek noteikts valstī, balstās uz licencētām programmām un noslēgumā piešķir valsts atzītu dokumentu – diplomu, apliecību vai atestātu.

Neformālā izglītība

Neformālā izglītība notiek ārpus skolas vai universitātes, un to bieži vien cilvēki izvēlas paši, balstoties uz interesēm vai vajadzībām. Tā var būt elastīga un radoša.

Piemērs: pieaugušais apmeklē valodu kursus, jauniets piedalās digitālo prasmju darbnīcā, vai vecāki izvēlas kulinārijas meistarklasi.

Neformālā izglītība nedod oficiālu kvalifikāciju, bet sniedz praktiskas zināšanas un prasmes. Programmas bieži izstrādā pēc pieprasījuma, un, pabeidzot, dalībnieki saņem organizētāja izsniegtu apliecinājumu.

Kāpēc svarīgas abas?

Gan formālā, gan neformālā izglītība papildina viena otru. Formālā nodrošina pamatzglītību, diplomus un profesionālo kvalifikāciju, savukārt neformālā palīdz pielāgoties jaunām prasībām dzīvē un darbā – no valodu apguves līdz digitālajām prasmēm un personīgajai izaugsmei.

Infografika uzskatāmi atgādina – mācīšanās nenotiek tikai skolā, tā turpinās visu mūžu!

Informāciju sagatavoja

Izglītības kvalitātes valsts dienesta

Vecākā eksperte

Sanita Bukava